

Umjesto komentara

RAZVOJ I BOLJITAK

IZNAD SVEGA

Za ovaj broj časopisa EGE na sadašnje stanje u području gospodarstva, graditeljstva, energetike, energetske učinkovitosti i zaštite okoliša i na očekivanja za narednu godinu ukratko su se osvrnuli visoki predstavnici za to nadležnih tijela i ustanova: Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta, Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja i Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

Da su politika i političari uvijek krivi za sve, jasno je baš kao što je jasno da je sudac kriv za poraz u bilo kojem sportu. Kada je već razmišljanje javnosti tako, onda je jasno da obnašati visoku javnu dužnost nije lako. Naime, bez obzira na to bio propis, zakon, program, projekt ili reforma dobro zamišljen, razrađen i na kraju proveden i ostvaren, uvijek će se naći netko tko će to osporiti i omalovažiti, a ponekad čak i sve 'vratiti kako je bilo prije'. Istodobno, me-

đunarodni odnosi i gospodarstvo u današnjem su svijetu toliko dinamični da ne prestano donose izazove za koje ponekad uopće nema modela iz prošlosti kako im pristupiti, a kamoli riješiti. Upravo zato ne postoji neki 'čarobni štapić' kako bi se problemi u društvu i gospodarstvu riješili brzo i učinkovito, no isto je tako jasno da moraju poduzimati najveći mogući naponi u cilju daljnjeg društvenog i gospodarskog razvoja i boljitka Lijepe Naše. ■

U 2019. GODINI FOKUS JE NA PODUZETNICIMA I DIGITALIZACIJI

"Godina 2018. u gospodarskom smislu bila je zasigurno jedna od najizazovnijih do sad. Na površinu su isplivali problemi velikih sustava poput Agrokora, Petrokemije i Uljanika. Sve izazove smo spremno prihvatili i odgovorno krenuli u pronalaženje načina za njihovo uspješno rješavanje. Vjerujem da smo u velikom dijelu to i uspjeli napraviti, što pokazuju i pozitivne brojke u poslovanju Agrokora i Petrokemije. Siguran sam da ćemo i po pitanju Uljanika u skoro vrijeme dobiti konačno rješenje, što je nužan preduvjet da se u godini koja je pred nama možemo u potpunosti okrenuti prema poduzetnicima i načinima na koje im olakšati poslovanje.

Pred završetkom smo izrade Akcijskog plana za administrativno rasterećenje gospodarstva 2019. godine, kojim ćemo ukinuti 322 procesa i mjere koje će samo u idućoj godini poduzetnicima uštedjeti 640 milijuna kuna. Isto ćemo napraviti i u dijelu neporeznih davanja te predložiti Vladi ukidanje pojedinih mjera koje guše realni sektor. No, svjesni činjenice da je poslodavcima i radnicima potrebna trenutna stimulacija, trećim krugom porezne reforme osigurali smo prostor za povećanje neoporezivog dijela za božićnice, regres i ostale nagrade s 2500 na 7500 kuna. Odluka je stupila na snagu već 1. prosinca upravo s namjerom da poduzetnici svojim radnicima mogu isplatiti veću naknadu već ove godine. Također, unutar spomenute reforme, na našu su inicijativu stvoreni uvjeti za povećanje stipendija u srednjem strukovnom obrazovanju s postojećih 9000 na 18 000 kuna, što neće utjecati na poreznu olakšicu koju ostvaruju roditelji učenika. Povećat će se i broj stipendija, a dodatne poticaje dobivat će i poduzetnici koji odluče stipendirati učenike putem svojih tvrtki. Sva sredstva potrebna za provedbu ove mjere osigurat ćemo iz europskih fondova. Upravo u segmentu njihovog privlačenja Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta do ovog je trenutka putem 27 raspisanih poziva ugovorilo 61% od ukupno 9,43 milijardi kuna koje su nam stavljene na raspolaganje do 2020. godine. Pred nama je još nekoliko poziva, putem kojih očekujemo potpunu iskorištenost raspoloživih sredstava, a koja će biti usmjerena prema inovacijama, istraživanjima i razvoju, što bi posljedično trebalo povećati konkurentnost našeg gospodarstva. Na tom tragu, država već i sad daje brojne poticaje i olakšice kroz Zakon o potica-

Darko Horvat, dipl. ing.

ministar
Ministarstvo gospodarstva,
poduzetništva i obrta, Zagreb

nju ulaganja i Zakon o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte, koji nam omogućuju otvaranje novih kvalitetnih radnih mjesta. Zakonodavni okvir sada u potpunosti podređujemo privlačenju stranih i poticanju domaćih investicija te jednostavnijim i bržim procedurama. Takvim pristupom, do kraja ove godine privući ćemo više od 2 mlrd. eura stranih ulaganja, što je najveći iznos na godišnjoj razini u našoj povijesti.

Pogled ove Vlade usmjeren je prema budućnosti i svemu što ona donosi. Upravo zato ćemo 2019. godinu učiniti godinom digitalne transformacije, kojom ćemo ukinuti brojne nepotrebne procedure, čekanja na šalterima, papirnate potvrde i pretvoriti ih u digitalni oblik, dostupan jednim klikom miša. Tako će, primjerice, početkom travnja započeti projekt START koji će povezati šest nadležnih institucija u digitalni servis koji će omogućiti pokretanje poslovanja s bilo kojeg mjesta, unutar 48 h, ispunjavanjem jednog digitalnog obrasca. U funkciju ćemo staviti i e-potpis koji će donijeti brojne uštede i ubrzati potrebne procese. Od 1. srpnja iduće godine uvodi se i 100%-tna obaveza zaprimanja i izdavanja e-Računa u postupcima javne nabave, što bi godišnje trebalo značiti proračunsku uštedu od 2,6 mlrd. kuna.

Još je mnogo projekata na kojima aktivno radimo, kako bismo rast gospodarstva od 2,9% učinili još većim. Sinergijom i podrškom gospodarske i akademske zajednice nastojat ćemo ojačati optimizam u hrvatsko gospodarstvo te vam na tom tragu želim još bolju i poslovno uspješniju 2019. godinu."

U FOKUSU STAMBENO ZBRINJAVANJE MLADIH I MAKSIMALNO KORIŠTENJE EUROPSKIH SREDSTAVA

Predrag Štromar, dipl. oec.

ministar
Ministarstvo graditeljstva i
prostornog uređenja, Zagreb
potpredsjednik Vlade
Vlada Republike Hrvatske, Zagreb

"U protekloj godini u fokusu rada Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja bili su projekti stambenog zbrinjavanja mladih te projekti energetske obnove zgrada. Stambeno je zbrinjavanje jedno od prioriteta Ministarstva, a provodi se kroz dva konkretna programa: poticana stanogradnja (POS) i subvencionirane stambene kredite.

Izgradnja stanova POS-a je program stambenog zbrinjavanja mladih obitelji, koje za manju cijenu kvadrata od tržišne, dobivaju sigurnost i kvalitetu gradnje njihovog doma. Do sada je kroz program POS izgrađeno preko 8000 stanova u koje je uloženo više od 4 milijarde kuna, a u naredne dvije godine planira se izgraditi novih tisuću.

Drugi program je subvencioniranje stambenih kredita, a zahvaljujući toj mjeri, u samo godinu dana, čak 5300 mladih obitelji došlo je do svog novog doma. Kad sve to zbrojimo, dolazimo do brojke od preko 13 000 mladih obitelji koje su došle do svog stana ili kuće zahvaljujući spomenutim mjerama. Time smo im stvorili preduvjete da ostanu ovdje u Hrvatskoj, da zasnivaju obitelji, da stvaraju i sudjeluju u gospodarskom razvoju Hrvatske. Zadali smo si cilj da u sljedećoj godini stvorimo uvjete da se spomenute dvije mjere stambene politike uspješno provode i dalje, kako bi se do 2020. godine uz našu pomoć riješilo stambeno pitanje.

Ono što je vrlo bitno za građevinski sektor su projekti energetske obnove. Ministarstvo je u ovoj

godini povuklo čak 37% više sredstava od planiranog, upravo za energetske obnove. Sve što imamo na raspolaganju iskoristimo pa kontinuirano povećavamo raspoloživi iznos. Uz to, podižemo kvalitetu života i rada te štedimo novac i građanima i jedinicama lokalne samouprave.

No, što to konkretno znači građevinskom sektoru? Graditeljski poslovi energetske obnove namijenjeni su velikim dijelom manjim građevinskim tvrtkama koje će moći iskoristiti sve svoje kapacitete. Osim što im dajemo siguran posao, radi se o sredstvima iz fondova Europske unije pa je i naplata sigurna.

Zbog realnih potreba planiramo osigurati dodatnih 1,8 milijardi kuna za naredne tri godine za energetske obnove zgrada, javnih, ali i privatnih kuća. Većina zgrada u Hrvatskoj starija je od 40 godina, stoga je energetska obnova itekako potrebna, posebice zbog ušteda, odnosno smanjenja troškova za režije.

U 2019. godini očekujem daljnji rast građevinskog sektora jer posla će biti, od već spomenute energetske obnove, do velikih projekata poput Pelješkog mosta ili pak projekata izgradnje aglomeracija pročišćavanja otpadnih voda. Ono što nas čeka u narednoj godini je nastavak modernizacije sustava. Radi se o reformi koju provodimo u Ministarstvu kako bismo poduzetnicima, ali i svim građanima pojednostavili proces dolaženja do dokumenata, ali i smanjili procedure. Osim toga, smanjenje procedura rezultirat će i podizanjem na ljestvici 'Doing Business' sljedeće godine. Informatizaciju i digitalizaciju, odnosno reformu prostorno-zemljišne administracije radit ćemo sljedeće godine i uz pomoć sredstava iz fondova EU-a. Svi dokumenti iz resora Ministarstva do kraja mandata bit će dostupni građanima 'online', odnosno na jedan klik. U narednoj fazi e-razvoja te učinkovitoj izradi i implementaciji e-planova druge generacije, e-dozvole, e-investicija, e-arhiva i ostalih e-modula koje razvijamo u sklopu rasterećenja gospodarstva i nacionalnih reformi, Ministarstvo će uz podršku struke osigurati građanima da napokon imaju javnu upravu kao svoj servis."

ENERGETSKA UČINKOVITOST KREĆE U PETU BRZINU

"Za hrvatsko gospodarstvo je 2018. u konačnici bila uspješna godina. Iako smo se svi zajedno susreli s nekim novim izazovima, ipak je rad u protekloj godini počeo pokazivati rezultate - u obliku obnovljenih zgrada s novim fasadama i uređenih odlagališta, poput primjerice toliko aktualnog Karepovca. Kada se susretnete s ljudima koji stoje iza svih tih projekata, a u energetskej obnovi zgrada ih imamo preko tisuću, jako je lako biti motiviran za postizanje najboljih rezultata!

U nekim sferama možemo doista služiti kao primjer u regiji i tu vidim prostor za naše daljnje djelovanje.

S druge strane, vrijeme je da i mi naučimo lekcije i iz iskustva i od naših europskih susjeda, kako bismo još ozbiljnije i ambicioznije pristupili planiranju programa i projekata. Rokovi su nas već stigli i nismo u tome jedini, a novo doba već stavlja pred nas nove izazove. 2020. godina je iza ugla, a s njom i neki novi, izuzetno ambiciozni ciljevi. Stoga se nadam da će 2019. godinu obilježiti agilnije i brže europskih povlačenje sredstava i da ćemo s donošenjem Četvrtog nacionalnog akcijskog plana energetske učinkovitosti 'ubaciti u petu brzinu'. Konkretno, očekujem da ćemo u 2019. godini nastaviti istim smjerom i jačom dinamikom.

Kao jedan od prioritetnih programa vidim Program suzbijanja energetske siromaštva, s kojim se nažalost suočava jako veliki broj građana Hrvatske. Kao rješenje tog problema vidim i kvalitetan program povećanja energetske učinkovitosti u najpotrebitijim kućanstvima, za koje će sigurno biti osmišljen poseban model poticanja. Očekuje nas nastavak programa energetske obnove obiteljskih kuća, a nadamo se i kako će se sredstva osigurati za daljnju provedbu projekata energetske obnove višestambenih zgrada. Drugim riječima, vjerujem da će ovi programi steći toliko potreban kontinuitet, što će sigurno pozitivno djelovati i na naše gospodarstvo.

Električna vozila više i službeno nisu vozila budućnosti, već sadašnjosti, stoga je jako važno dobro posložiti infrastrukturu - i u zakonskom i u fizičkom smislu. Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost i u narednoj godini nastavlja

Dubravko Ponoš,
dipl. ing., MBA

direktor
Fond za zaštitu okoliša i
energetsku učinkovitost,
Zagreb

s financiranjem projekata e-mobilnosti pa ćemo u prvom kvartalu ponovno imati natječaj za sufinanciranje eko-vozila, ali i punionica za električna vozila.

Klimatski nam je 2018. godina na neki način 'pokazala zube' pa smo svi bili svjedoci sušama, olujama, požarima i ostalim evidentnim klimatskim promjenama. Imamo još jako malo vremena za zaustavljanje ovakvog rasta temperature, a danas već govorimo i o ozbiljnim investicijama u prilagodbu klimatskim promjenama. To je područje u kojem će se programi tek razvijati, a moja je želja da nam budu što manje potrebni." ■

